

LLIBRES GIRONA - 8 novembre 2023 2.00 h

LLIBRES

'Vent de grop', el supervendes d'Aurora Bertrana

Aurora Bertrana i Joan Manuel Serrat, en l'estrena de l'adaptació 'Vent de grop', convertida en 'La larga agonía de los peces fue 1970'. EXTRET DE LES MEMÒRIES D'AURORA BERTRANA. DIPUTACIÓ DE GIRONA.

EVA VÀZQUEZ - GIRONA

Aurora Bertrana continua donant sorpreses, sobretot des que fa uns anys proliferen les recopilacions d'articles i conferències i, més encara, la reedició de les seves novel·les, en algun cas en primícia, com ara *Cendres*, que en el seu moment no va poder veure la llum. Ara ha arribat el torn de *Vent de grop*, publicada el 1967 amb un notable èxit a pesar del disgust amb què va ser

rebuda a l'Escala, el poble mariner on s'ambienta la història de l'enamorament entre un jove pescador i una estiuejant anglesa rere la qual podia intuir-se l'inventari d'un paisatge idíl·lic a punt de desaparèixer aixafat pel boom turístic. Tot i les queixes pel parlar groller i rude que l'escriptora atribuïa als empordanesos i els problemes que va tenir per passar la censura, la novel·la va atraure el director Francesc Rovira-Beleta, que va adaptar-la al cinema el 1970 amb el clar objectiu de promocionar la carrera emergent de Joan Manuel Serrat com a protagonista, però amb el títol canviat de *La larga agonía de los peces fuera del agua*, dins aquella tendència a posar-se *estupendo* del postfranquisme, i, més greu encara, amb tantes llicències argumentals, inclosa la gens convincent actuació del pescador Serrat al festival de l'Illa de Wight, que Aurora Bertrana diria que la novel·la ja “no la reconeix ni la mare que la va parir”.

La investigadora Adriana Bàrcia, que ha tingut cura de la nova edició de *Vent de grop* per a la Ela Geminada (a la mateixa editorial, va rescatar el 2022 la novel·la ginebrina *Cendres*, i per a Males Herbes, el 2019, la distòpia *La ciutat dels joves*), s'ha submergit en el Fons Prudenci i Aurora Bertrana de la Universitat de Girona i en l'arxiu de la Filmoteca de Catalunya per resseguir les vicissituds tant de la novel·la com de l'adaptació a la gran pantalla (una operació precursora de *La plaça del Diamant*, que va treure de penes Mercè Rodoreda però que a Bertrana no li va donar cap cèntim), i n'ha extret algunes conclusions. Per una banda, l'estreta complicitat amb Víctor Català, a qui va dedicar el llibre i a qui entre 1963 i 1965, sobretot, va visitar cada dia, asseguda vora l'enorme llit on l'escalenca vivia prostrada, mentre estiuejava al poble, allotjada primer en una residència de monges i, després, a la casa Ayats, “una barraca

de pescadors, des d'on va recollir aquell parlar aspre que ofendria tant els escalencs". Fruit de les converses amb la seva "mestra", també publicaria el 1965 *Oviri, i sis narracions més*, i començaria a escriure les *Memòries*.

Per l'altra, Adriana Bàrcia ha constatat que, més que una "novel·la rosa", denominació tova que més aviat esgrimia per fer-se perdonar la irreverència que li havia impedit publicar *Cendres*, amb les al·lusions a l'incest, la infidelitat i l'homosexualitat, *Vent de grop* és "un retrat antropològic de la Costa Brava en ple procés de transformació". El jove pescador Joan, en aquest sentit, representa una generació que ja no es resigna a perpetuar unes formes de vida ancestrals, sinó que té altres aspiracions, encara que sigui al preu de veure com s'ensorra el món conegut i de desenganyar-se de les falses promeses del negoci turístic, inclòs l'amor. "Aurora Bertrana és la primera escriptora catalana que retrata aquesta transició, també en detalls com el de l'allotjament de turistes a cases particulars, amb què els pecadors guanyaven més diners que no pas sortint a mar, o treballant de cambriers en bars que es deien Oasis i estaven decorats amb palmeres de plàstic", argumenta Adriana Bàrcia, que presentarà aquest divendres la novel·la al cinema Truffaut de Girona (19 h), just abans de la projecció de la pel·lícula *La larga agonía de los peces fuera del agua*, a la qual assistiran dues filles de Rovira-Beleta.

La professora Mariàngela Vilallonga, que també considera *Vent de grop* "la primera novel·la sobre el turisme a la Costa Brava", presenta demà dijous, a la Llibreria 22 de Girona (19 h), una altra aportació al redescobriment d'Aurora Bertrana: *Partidària de la vida* (Comanegra), una recopilació d'articles, conferències i entrevistes que la mateixa Vilallonga ha ordenat i que permeten confirmar el caràcter pioner de

l'escriptora, des de la seva primera estada a Suïssa com a estudianta de música fins a les seves cròniques de la Polinèsia i el Marroc, “una temàtica mai vista en la literatura catalana”, fins a desembocar en el seu compromís polític, l'exili i el retorn.

NOTÍCIES RELACIONADES

**Presenten els
millors escrits
periodístics
d'Aurora Bertrana**